

čuju se na
za li po dogovoru,

za predsjednika, oglaši Id.
so naputnicom ili policijskim
post. Stadionice u Bede
administraciju ista u Puli.

narudbe veća točno os-
titi imo, prezime i najbližu
polu predbrojniku.

Liš na vremenu ne primi,
a to je javi odpravnitvu u
čestom plemu, na koji se
češča postarina, tako se iz-
da napisi „Reklamacija“.

ovnog računa br. 247-849.
telefon tiskare broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

Stogom rastu male stvari, a ne sloga sve pokvariti. Narodna poslovica.

Odgovorni urednik i izdavač Jerko J. Mahulja. — U nakladi tiskare Laginja i dr. u Puli ulica Giulia I. — Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu (Via Crociera br. 1, II. kat.).

POZIV

na

VII. redovitu glavnu godišnju skupštinu
ružbe sv. Ćirila i Metoda za Istru
koja će se držati u nedjelju,
5. lipnja 1910. u gradu Cresu.

RASPORED:

U 8 sati u jutro bit će u župnoj
crkvi sv. misa;
U 3 sata poslije podne držat će
se u prostorijama „Narodnog
Dom“ skupština sa slijedećim
dnevnim redom:

1. Pozdrav predsjednika;
2. Čitanje zapisnika posljednje glavne
skupštine;
3. Izvešće tajnika;
4. Izvešće blagajnika;
5. Izvešće nadzornog vijeća;
6. Možebitni predlozi.

(Odnosno na posljednju točku dnevnoga
ta, umoljavaju se ona p. n. gg. skup-
stini, koji žele na skupštini podnesti ka-
v predlog, da ga blagoizvole priopćiti
užinom. Ravnateljstvu barem tri dana
je skupština.)

Zabava u školskom vrtu, kod koje
će sudjelovati mjesna društvena
glazba Volosko-Opatija.

OPATIJA, dne 8. svibnja 1910.
Ravnateljstvo
družbe sv. Ćirila i Metoda
za Istru.

slavenski bogoslužni jezik u Istri.
(Nastavak.)

slavenski naroda na slavensku
službu Božju.

1. Stalno, nepreporano je, da je pravo po-
be slavenskog jezika sa svu službu Božju
cenato po svetoj Stolici i da je to pravo
ne možda pojedinstvenim vrednjem niti
jediničnim crkvom, odnosno kupom, nego slav-
enskom narodu, odnosno slavenskim na-
dom, i da su svi ti slavenski narodi,
pročito hrvatski i slovenski, atonici toga
črca. Jos onda, kad ne bijaše uređenih
jediničnih crkava i župa, bijase uveden
slavenski bogoslužni jezik kod naroda slav-
enskih; a blaženo uspomeno slavni Lav
III. želio je i namjeravao, kako se jo više
da izjavio, da se slavenski liturgički jezik
samo uždrži u porobi, gdje jest, nego
kodjer da se njegova poroba proširi među
imi Slavoni, kako svi i imaju pravo na nju.

Iz carevinskoga vjeća.

Bec, 18. 5. 1910.

Nakon duhovskih blagdana obdržavala
je zastupnička kuća danas prvu sjednicu,
koja će biti jedina u ovom čednu. Pred-
stojnici stranaka zaključile naime spora-
zumno s predsjedničtvom i s vladom, da
će se obdržavati po jednu, ponajviše dvije
sjednice na čedan radi sjednica pojedinih
zaboravskih odbora, osobito proračunskog i
finansijalnog odbora. Proračunski odbor
imati će svaki dan, izuzam nedjelje i svetka,
sjednicu u jutro i poslije podne a da uz-

mogne dovršiti razpravu o proračunu tam-
do prvih dana mjeseca junija. Okolo pr-
voga junija imao bi doći proračun na raz-
pravu u saboru ili parlamentu i tada će
bili valjda skoro svaki dan sjednica. Pro-
čelnici stranaka sjedinile so na rečenoj
sjednici također o takozvanom radnom
programu carevinskog vjeća sve do ljetnih
praznika. Kako se čita iz novina u tom
radnom programu nenalazi se osnova za
ustrojenje talijanskog sveučilišta, što će
naše Talijane silno ogoreći, jer su oni
već u Šaki dežali, da će dobiti sveučilište
ili pravnu fakultetu, ne u Beču, već u samom
Trstu. Jedan dio Niemaca bio je
naime obećao, da će ih poduprijeti u nji-
hovim težnjama u pitanjima sveučilišta —
ali to je obećanje trajalo samo dotle, dok
su Niemci trebali talijanske glasove proti
Slavenima u parlamentu.

Sada možemo očekivati ponovo talijans-
ke demonstracije koliko u talijanskih gra-
dovih Primorja, toliko na pojedinih austrijskih sveučilištih.

Odgovor na Interpelaciju.

Ministar za zemaljsku obranu generali
Georgi odgovorio je na jednu interpelaciju
hrvatskog zastupnika Blankini-a iz Dalmacije,
kojom je pitao vojničku upravu zašto
je tako malen broj naše mladeži iz Dal-
macije i Primorja na pomorskoj ratnoj
akademiji na Ricci i pilotmača u pomor-
sko-ratnoj školi u Puli.

U svojoj enciklici „Grande munus“ od
30. septembra 1880. predstavlja sv. otac
papa Lav XIII. svetu braću Ćirila i Metoda
kao apostole naroda slavenskih, i veli da
Slaveni nisu nikad prestali častiti ih i da
je sv. o. papa Pij IX. godine 1863. slav-
enskoga plemena Čehom i Hrvatom, koji
su sv. braću do tuda svetkovali 9. marta,
dozvolio, da ih svetkuju 5. jula; crta nji-
hov život i njihove zasluge ne samo za
kršćansku vjeru nego i za opću ujedbu
Slavena, te pripovijeda, kako bijahu po-
zvani u Rim, da opravduju uvedenje slav-
enskoga bogoslužnoga jezika, kakovsu slijelo
opravdali i kako ih je sv. otac papa
Hadriljan II. i citavu svećenstvo poхvalio
i on ih za bliskupe posvetio; kako je sv.
Metod i na dalje kršćanstvo medju Slaveni
sirio uvadjuju svuda slavensko bogoslužje;
kako su mu njeki za to zavidili pak ga
tužili kod sv. o. pape Ivana VIII., da uči
krivu vjeru i rabi slavenski jezik u službi

Ministar odgovara, da se doduše prijav-
lja znatan broj mladića iz Dalmacije i
Primorja za one škole, nu da ih većina
propade kod primateljnog izpit — jer da
nisu dostatno pripravljeni za one škole.
U rečenih školama da je razmjerno prema
pučanstvu rečenih zemalja dosta mladića
iz tih zemalja, što će odgovarati po svoj-
prilici istini, ali je gospodin ministar za-
boravio spomenuti, da je ogromna većina
momčadi ratne mornarice iz rečenih ze-
malja dakle većinom Hrvata te bi morao
biti prema njima razmjerno i najviše ča-
stnika te mornarice.

Ustrojenje zbora izsluženih vojnika.

Kao prva točka dnevnoga reda dolazi
vladini osnovi o ustrojenju novog zbora
izsluženih vojnika. Do sada obstoje naime
u pojedinih gradovima i zemljah društva iz-
služenih vojnika, takožvani veterani, koje
se ovom osnovom kani više na vojničku
preustrojiti, jer će smjeti da nose oružje,
imati će svoje časnike, zajedničko vrhovno
zapovjedništvo itd.

Proti toj osnovi uze prvi reč rusinski
zastupnik Ceglini, koji izlaze, da je novi
taj zbor odvija biti odvisan od političkih
i redarstvenih oblasti, jer ove imaju na-
same pravo nadzora nego i pravo polvre
časnika i činovnika pojedinih odicila tog
zbora.

Kršćanski socijal Dr. Baechl pozdravlja
radiosno tu osnovu, jer se njom udovo-
ljuje davanju želji izsluženih vojnika, koji
teže za boljom organizacijom.

Česki radikalac zastupnik Sokol čudi se
što vlada nema prečijeg i ozbiljnijeg posla
nego li baviti se ovakvom poslovima, koji
nebi smali spadati na državni sabor.

Predgovorniku opaža govornik, da je
uzalud tražiti osvježivanje austrijskog duha
ako vlada radi baš protivno t. j. ako ona
svojom njemačkom politikom nastoji u
Nenidmcima ubiti taj austrijski duh.

Kršćanski socijal, zastupnik Gogenberg,
umirovljeni general, kaže, da se imu baš
u Austriji veteranstvo njegovali, jer tvore

baš oni vrst spojnjog elementa među na-
rodima. Vojnička društva su nam jamstvo,
da će vojnički duh naroda u slučaju po-
trebe sve žrtvovati za priesloje i dinastiju.
(Česi prigovaraju.) Govornik se neslaže s
osnovom u koliko stavlja ista veteranstvo
pod nadzor redarstva.

Nastavak razprave o prešlim pred- lozima.

Posto je prekinuta razprava o ustrojenju
novog zbora izsluženih vojnika, prešlo so
je na nastavak razprave o prešlim pred-
lozima zastupnika Chiari-a, Dr. Drtine i
Dr. Bachimanna gledo gradnja na sveučili-
štima u Beču, Pragu itd.

Nakon govora više zastupnika, koji po-
dupiru predlog prekinuta je razprava, a
predsjednik urlčo buduću sjednici za po-
tek dne 27. maja o. g.

Pogled po Primorju.

Puljsko-rovinjski kotar:

Izlet u Cres. Javljamo danas, da je
izlet, što ga ovdješnja podružnica Družbe
priredjuje u Cres u nedjelju dne 5. junija
t. g. prigodom glavne skupština Družbe
sv. Ćirila i Metoda u Cresu, sasme osigura-
ran, te će se uzeti parobrod, u kom će
 stati preko 300 osoba. Vozne karle kupuju-
 se na jagmu, te upozorujemo oné, koji
 nisu nabavili karte da to uđine na dobu,
 jer bi mogli ostati bez nje i dogoditi se
 da nebi mogli radi popunjene breči ući
 u parobrod. Cijena je K 3 tamo i natrag.
 Posto će se glavna skupština obdržavati u
 3 s. po podne, to će se iz Pole otici u
 nedjelju 5. junija u 8 sati u jutro a pri-
 spjeti u Cres u 11%, prije podne. U Cresu
 biti će dovoljno poskrbijeno za objed i
 drugu obskrbu.

Upozorujemo one iz središnje Istre, koji
 će ovim izletom u Cres, da neće na po-
 lažku morati prespati u Puli, jer će moći
 doći u Pulu jutrijim vlinkom, koji dolazi u

skom jeziku pjevati budi sveto evangeliјo
ili božanska sliva staroga i novoga zavjeta
dobro provedena i izumačena čitati i drugo
svoje službe spjevati*. Ovaj običaj posvatio
je poslije mnogih godina Benedikt XIV.
apostolskim pismom od godine 1754. dne
25. kolovoza, — voli sv. Otac papa Lav
XIII., te naša, da se svetkovina Ćirila i
Metoda slavi 5. jula svake godine i kao
takvu uvrsti u koledare Rimsko i ciele
crkve.

Slavensko bogoslužje dano slavenskim
narodom poohvaljeno Hadrijanom II., istak-
nuto gorčaćenim načinom po Ivanu VIII.,
posvećeno Benediktom XIV., ne bježe opo-
zivano nikad od nijednoga pape, pače pri-
znato od svih, a naročito od onih, koji su
dozvolili prije pisati a kasnije dati tiskati
slavensko misalo, ovo posljednje u drugoj
polovici XV. i u prvoj polovici XVI. veka,
onda godine 1681., godine 1706., godine
1741., kao i u najnovije doba od sv. ote
papa Lava XIII.

izlazi svakog četvrtka
o podne.
Nelešani doleti se ne tiskaju,
nepodpisani ne tiskaju, a
nefrankirani ne primaju.
Predplata se poštarnom stoji
10 K u obči,
5 K za seljake } na godinu
ili K „B“—, odn. K 950 na
pol godinu.
Ivan carovin više poštara
Plaća i utražuje se u Puli.
Pojedini broj stoji 10 h., zna-
stali so h., kol u Puli, toll
izvan isto.
Uredničko i uprava nalazi se
u Tiskari Laginja i dr. (Via Giulia
br. 1), kamo neke se nadzoruju
eve plama i predplate.

Pulu u 7.20 u jutro i tako udobno prisjeti na parobrod.

Javljamo ujedno da će posjeću skupštine bili zabava u Škotskom vrtu Družbine škole, kod koje će sudjelovati mjestna glazba iz Volosko-Opatije. Iz Pula pak poći će izletom pjevački zbor, koji će tekom izleta zabavljati hrvatskom pjevom izletnike.

Na čelu današnjeg lista donošamo pak poziv na glavnu skupštinu Družbe sa rasporedom.

Kongres novinara. Prošlog četvrtka počinje naš grad preko 160 članova međunarodne štampe, koji obdržavaju svoj XIV. kongres na Jadranском moru. Načelnik Dr. Vareton du je na trošak občine kongresista slijepan objed u Hotel Riviera. Novinari razgledaju tekom dana grad i otok Brioni, odakle na večer prosljeđi put Dalmacije.

U Trstu htjeli su Talijani prikazati stranim novinarama Trst talijanskim gradom, pa su kod svećane predstave, koja se davala u počast novinarmu u kazalištu Verdi sa galerijom i ložama bacati crvene letake među prisutne članove kongresa. Na letacima se je govorilo o talijansku grada Trsta, o napadnjima protivnika itd. Začudjeni novinari uzele to letke sa sobom, da ih u miru bolje prouče.

Veliko zdravstveno povjerenstvo za Pulu.

Pod predsjedanjem c. k. Namjesnika kneza Hohenloha vijeće je u petak na katarskom poglavarstvu veliko zdravstveno povjerenstvo za Pulu. U tom povjerenstvu ili komisiji sjede osuđanici vojničke vlasti (mornarice), civilnih državnih oblasti, potkrnjanskog odbora za Istru i općine Pule. Koliko znamo, raspravlja se za sada pitanje providbe voda i kanalizacije grada. Konačne kakve odluke nije se učinilo, a to je i naravno, jer je još dalek put do potankosti, a još dalji do onih pustih mlijuna, koji bi trebali, da se sve onako izvede, kako želi jedan ili drugi.

Primamo iz Kanfanara.

Već se godinu dana rješava pitanje o imenovanju općinskog tajnika. Sredju je valjda rješeno konačno, a bilo bi doba. Nego kožemo »valjda«, jer je naš načelnik g. Basilisco prosvjedovao proti izboru i javio, da će se uteći na Juntu u Poreču. Bilo je ovako: Načelnik je predložio za stalno imenovanje dosadašnjega privremenog tajnika, koj se piše Cossara, a za-stupnik Mišan predložio je usposobljenoga konkurenta Jederlinića, koj osim uspobljen za tajničke poslove imade i to, da znaće na govoru i pismu takodje hrvatski, što je jezik skoro svih općinara Kanfanarskih.

Glasovalo ih je za Cossara 15, medju tim i načelnik, za Jederlinića drugih baš 15.

Trebalо je dakle ponovno glasovati, da se vidi, koji će konkurent dobiti barem jedan glas preko polovice. Ali kod dru-

gog i trećeg pokusa, glasovi su bili opet jednaki. Onda se je diglo na sredcu i srca da odlučila za Jederlinića. Izbor je bio pravilan i imao bi obvaljati, ako je pravice i zakona.

Iz Marčana. Nedjelju 24. prošlog mjeseca, držala se glavna skupština mješavog društva za štendiju i zajmove, — na koju se obuzeo neki „liberalni moderat“ puco sangio — niti niti najmanjo dolčeni nacin prema gosp. Vlkt. Maroltu i mjesnom g. kapelanu u Puljskom „Giornalettu“.

Opazit nam je odmah, da nije bilo prisutnih niti šesti dio od svih članova upisanib u društvo, premda „Giornalett“ brunda u svim članovima, nego da su dosli — osim dvije trojice naivnih postjenjakovića, takvi, koji do sada nisu imali nikavog udjela pri dotičnom društvu, faktično u dogovoru, da se tog dana zbaciti gosp. Marolt, a ustanovi odbor srebrački. Da je tome tako dokazuje veleće „Giornalettovog“ dopisnika nad padom fanatičnog hrvata; proizlazi iz pisanja istog, gdje veli, da su se borili za odbor dvije stranke: „liberalni-moderati i „clericale“.

Da je doslo do také šarolikog odbora, ide hvala gosp. tajniku Radiću koji se nije zaočio, da svakokvim klevetama i podlim podvalama očni obraz gosp. Maroltu, pred prošim narodom, po Prostini, po Marčani u napokon i javno na skupštini, prikazujući ga kao nepostena i llijvara i javno se pozvavši na veleut. gosp. Dr. M. Laginju, da je on kazao ova testualne riječi: radju ēu plaćati drugač 20 kruna, nego da bude blagajna kod gosp. Maroltu, i opet: ovđo imam pismo, kako sude o Maroltu gosp. Dr. Lagin i Stihović. Buduć imamo pismenu izjavu sa kompetentne strane, da je laž, što je izjavio gosp. Radić na javnoj skupštini proti gosp. Maroltu, to ga ovime javno pozivljemo, da opozove inkriminirane riječi, inače ćemo ga smatrati prostim klevetnikom i otkidati tuđegu poštenju. Glede istoga upozorujemo gosp. Deprato Ivana na posljedice glede inkriminiranih riječi proti gosp. Maroltu, da se gosp. Stihović izrazio, kao da gosp. Marolti ne zasluzi, da bude u društvu za srednju i zajmove.

Jasno je kao sunce, što je bio s time postići gosp. Radić! Oduzelci sasma ugled i čast bolesnom čovjeku, pred naivnom masom, a sebe uzdignuti, kao spasitelja naroda! Prevelika, je to ironija! A što je slaboga naroda u Marčani učinio gosp. Marolti? To, što je snizio interes na 6% proli raznim krvopijam i pijavicama, koji su davali i nudili narodu novac na 16 do 20% anticipi. Možda li se dakle toga čovjeka okrivili s llijvarstva i s nepostene svrhe, što je spasio narod od gospodarske i nacionalne propasti? Nipošto! Sastavim tim je gosp. tajnik obkoljen i danas takvima, koji su članovi društva, a svoj privatni novac uplažu, ne na 4%, % u

društvo, nego na 10%; kod posebnih. Sto je to začit? Niže diktrala ljubav do bijedog slijednik zabavi naroda ono rijeći g. tajnika, nego osveta tonak kakvog proti gosp. Maroltu, koga se hotio riješiti, jer mu činio neprilika u remuneraciji. Zato ni Marolta ni popa, nego takove s kojima se može lako báratati, a koji se po njihovom položaju razumiju u Raffaisenova društva, koliko slijepac u boju.

Koliko je nama poznato, svećenici su štrom Istre prije podigli svoj glas, po svojoj dužnosti i savjesti, da se stane jednom na put prekomernom llijvarstvu, koji se građevi naš hrvatski narod poput more; svećenici su prije ustanovili društva za štendiju i zajmove, bez ikakve svoje koristi, a samo iz čiste i nesobne ljubavi do bijedne raje, a ako je bilo kakvog dobitka, to su prepuštili većinom gospodi učiteljem, kao tajnicima. Zar ne, da je tako? Čudimo se dakle, ne „Giornalett“, koji je na odlazku gospodina, indimenticabile Andrethica“ postavio nas Marčano sa „rozz“ i semibarbi“, dakle divljacima, nego njegovom dopisniku, da to nezna ili neće da znađe! Ako se prvi gosp. kapelan nije htio pridružiti jednoj eminently narodnoj ustanovi u hrvatskom mjestu, imao je zato i svojih posebnih razloga, koji su „Giornalett“ vrlo dobro poznati.

Da je napokon gosp. dopisnik Željko strati u sakristiju prvoga gosp. kapelana; kao i sadašnjega, poznato je iz njihova međusobno affere! Želj li je znati? Pa da vidimo, koliko su iskrene one riječi proma gosp. Andrethici u onoj krokodilski plăc za gubitkom takо ljubiljoneg prijatelja! Sto se tice drugih kleveta prema gosp. kapelangu izjavljamo ovime, da su sasma neistinite, pa da se roditi mogu tek u glavi onoga, koji je vjerni pristaša Voltafore: „Lužite lažite, uvjek će nešto ostati“.

Poručili bismo gosp. izvjestitelju hrvatskoj posuđilnicu, da se drugi put posluži hrvatskim novinama; ima ih na protek, a ne da ide vidati rane hrvatskih društava u „Giornalett“ utoliko svih kamalecata.

Hrvatsko kazalište. U nedjelju predstavljati će se „Nervozne žene“, komedija u 3 čina. Ova je zadnja predstava u ovoj sezoni.

Lošinjski kotar:

Talijanstvo Cresa. Dne 9. o. mj. predložio je talijansko pučko društvo u Cresu svojim članovom zabavu sa pjevanjem glasbom i predstavama. Kod dvih predstava sudjelovalo je sedam djevojaka i mladića, kojih imena kažu dosta jasno na čemu osnivaju Talijani svoje talijanstvo u gradu Cresu. Evo ih imena: A. Tentor, E. Bolmardić, M. Stipanić, J. Čačević, J. Galović te V. Camuso i O. Zadro. Od sedmorice predstavljača, petorica ih je, koji nose čiste hrvatske imena. Ova su doduše pisana talijanskim pravopisom, nu ni najradikalniji Talijan nebi voljda hotio tvrditi, da nisu bili roditelji ili djedovi nosi-

, S. Metodio continuando la missione all-datagli di tutti gli Slavi, si fece a visitare le regioni della Carinzia ed altre che stavano fra la Drava e la Save e soggette in gran parte alla metropoli di Salisburgo*. *Pokrajinski crkveni sabor u Ogleju*, obdržavan godine 1596, uslijed suzova ogleskoga patrijarke Franke Barbaro, Miječanina, i potvrđen od sv. zborna za Tridentinski sabor, naredio je: „Qui illiricorum oram colunt Episcopi, in qua Breviarium et Missale lingua illiricau in usu habentur, current, ut illa emendentur...“ A takovi biskupi bili su istarski biskupi. Karmelitani, ne očekuju Ireni pise godine 1698. u svojoj „Historia della città di Trieste“ (lib. VII, cap. II, str. 618) „La vicinanza che i Slavi oggi più ancora tengono con la nostra città (Trieste), mentre come di sopra s'accenna mezzo miglio distante da essa non usasi altro idioma o lingua che la Slava; mi obbliga di riferire qui quanto scrive il Card.

Baronio...“ Navedši plemo Ivana VIII. na Sventopulka, kralja Moravske, nastavlja: „Da tal concessione o privilegio credo originasse l'uso e la consuetudine, che ai nostri tempi ancora in molte parti e province della Dalmazia, et Istria, particolarmente nella città di Capodistria... si conserva di celebrare la s. messa in lingua scлавa“. Glasoviti obredostoloci Gávanto i Merati plau (u svojem *Theatrum Sacrorum Rituum ab A. R. P. D. Bartholomeo Gavantonio novis observationibus et adationibus Cajetani M. Merati, Romae 1730. Ex Typ. Vatic. Tom. I. Comment. in Rub. Ms. Rom. Pars. I. cap. XXXIX., str. 01.): „In Istria vero, in Liburnia et in Dalmatia Litoralia, misse et alia officia lingua pariter Illyrica seu Sclavonica celebrantur“. Sv. očec papa Benedikt XIV. pise godine 1754. u svojoj encikliči „Ex pastorali munere“, da je pravo slavonskoga bogoslužja bilo priznato. *fidei ac religiosae nationi Illiricau*. Isti sv. o.*

čeli onih imenima, da je to začit? Niže diktrala ljubav do bijedog slijednik zabavi naroda ono rijeći g. tajnika, nego osveta tonak kakvog proti gosp. Maroltu, koga se hotio riješiti, Niko Lemesić!“

Mali Lošinj, 22. V. 1910. U vjetima zbilje su se kod nas znamenjalo pojave, koje će svakog poznavaočca o dječoj mizernici prilika bolje neprilika kojim se nalaze Hrvati, morali iskrene i veseliti. Poznato je kako je u nas hrvatsko u ovih posljednjih godina ne napadalo, već — nadzadalo. Žalosna dječja dječjatica, no bolje i to otvoreno priznati i nastojati tome doškoditi, no ne računati se nemilim faktom i turati poput ne glava u pijesak, da ga ne vidimo. Ne bilo baš najugodnije za nas Hrvate, an i lizirati užroku tome, jer bi čini se rezultiralo najatraktivniji za — nás sam. Njemu prevrati očima i sentimentalno u disali i platonicki *naglašiti* potrebu rada. Ovakovo stanje ukazalo je neodrživim posljedak bio bi sve veći odrod nasega naroda. Učakala se dakle potrebu energije i ustrojou rada i to sistematičkog odgojnog naroda.

Hrvatska Citaonica bolje reči naslovnik malobrođja inteligencija, koja nije imala pravog kontakta s narodom, sto je sada grđno osočuju, uvidila je, da je ovakovo stanje za daljni optanak hrvatske apsolutno neodrživo, prenula so i tako što kašnju, poštivala si zadnjicom da o platonickog naglašivanja predje na *reči rad*. To je tim odlučnije učinila, jer se njenoj sredini okupila llijepa kitica mladića generacije, voljno rada, i koju ju je uprata potakla i probudila na ovaj zamajan korak. Prvi plodovi opnali su, što su se ponijeli pravo pravila „Hrv. Citaonica“ promijenile, onamo, da i niži slojevi naroda uz hrvatsku članarinu mogu postati članovima koji će se naći „Hrv. Citaonica“ demokratizirati i prikupiti slike stoljeva. U drugi ruku već nam sam novi, odbor pruža da voljno jamstvo, da će ovako pomladjenje „Citaonica“ udariti putem ustrajne i sistematske rada i postati centrom *dictog potestenog hrvatskog* hrvatskog. Agilni i simpatični su vozabrani tajnik M. Pičinić već nam je prvim počecima njegova tajnikovanja priznati prilike da se osvjeđimo, e smo opravdane nade u nj poslagali. A da i svih članova nastoje kako bi nam rad što bolje uspio, budi nam primjerom ona velika posvjetnost članova gođu su u kratko vrijeme za uređenje i parketiranje nove dvorane skupili do 600 kruna i gdje su sami dvojica članova na svoj rizik narucili su instrumente za lamburški zbor! Poznavanje Lošinja bit će već ovo dovoljno za razvijevanje!

Da svrbovno naši protivnici prijekim okogledaju i da će podignuti kuku i motiti da im ometu rad, ne treba posebno

naglašavati. No novi odbor učelo je sve i on sam najboljo shvaća da se ne nalazimo u ružičastom položaju. Jer tko prati

papa Benedikt XIV., uz pripomoć istarskog biskupa V. Zmajevića i Mateja Kuramantek i njegovih dalmatinskih, nastojao je, da podigne staroslavenski jezik u službi Božje na časino mjesto, s kojega se ga hrvatski svrgnuti njeki biskupi, te je u savodu Urbanovu (*Collegium Urbanum*) podigao službu za učenja glagolice ili staroslavenskog jezika. I koliko se nazov „Ilirska“ može uzeti kao sinonim nazoru „slavenski“ to tako protegnuti na sve slavenske narode, uzimajući ga napose za označenje hrvatskoga i njemu posvo srodnoga slavenskoga jezika, dakle i naroda hrvatskoga i slavenskoga, koji od davnih vremena sačinjava najveći dio pećanstva Istra. I oni, i narodito oni Hrvati i Slovenci Istra, su dionici svih onih prava, koja su dali sv. očci pape. „Slavenom“ i „Ilrom“ gledo pórabo slavenskoga ili ilirskoga jezika u bogoslužju. (Slijedi)

te, te vidi do glupčiniza "svolna sredstvi, denagozi na sunčić, rod, izdi, već kojim uskraća i negovo povjerenje" stiču i ne tako li politički harlekin izrabljajući jednu ruku narodnu neupečenost, a u drugu punec si djeđove (žalosno samo, da se imena svršuju na — ič) najnesvjesnje ocenjuju svoje protivnike, može rasno doći do zaključka u kakvom se pojavljuju nalazimo.

Ako bi nam dosadanji tok njihova rada imao dati prognozu hode li će tu borba u metodi svojoj promijeniti, ili će prosljediti dosadanju načinom, jedva da nam se pruža utjedna perspektiva, jer da će oni još intenzivnije nastaviti kačjanju zatujdijavanja i klevetanja, o tom smo više no sigurni. No, "Citaonica" je u ovo kratko vrijeme svog "preporoda" pokazala toliko životne snage i toliko je potrošila naprijed, da boljom nadom gledamo u budućnost svjesni si svim tim zaprekama snažno se othrvati i svjesni, da sigurnim korakom stupamo cilju koji je: okupiti oko poštene vlaste narod koji će u zajednici sa složnom inteligencijom, svećenicima i laicima stupiti pod barjakom hrvatsva — boljou budućnosti!

Pazinski kotar:

Najuočljiji dokaz, da je Pazin talijanski. Dne 10. o. inž. biralio se je u Pazinu jednog člana odbora za posuđmljenje istarskog Krasa. Tih članova imade sedam t. j. toliko, koliko je kotarskih poglavarstva u pokrajini. Za pazinsko kotarsko poglavarstvo izabran je bio g. Viktor Mrach a tomu izboru pripisuje dopisnik tršćanskog "čitotića" veliku važnost, jer nismo da te Talijani imali većinu od jednog glasa u odboru za posuđmljenje već osobito radi toga da je taj izbor važan, što je tim dokazano talijanstvo Pazina! Smještanog li zavaravanja — sebe i drugih! Ako je Pazin radi tog izbora talijanski, onda je logično i dosljedno Krk hrvatski a Kopar hrvatski ili slovenski, jer su u Krku pobijedili Hrvati a u Kopru Hrvati sa Slovincima kod izbora u istu komisiju. Ali mi toga nismo niti ēemo ikada kazati, jer nismo paši na glavu kano i p'skari tršćansko židovske lažitorbe.

Djelčko pripravnog društva u Pazinu primilo je u mjesecu travnju sljedeće prinose: Fr. Matejčić, Trsat 40 K; M. Vitezović, Rijeka 10 K; Pr. Rebek na usponu pok. Metoda Brajše, Pazin 10 K; En. Godina, Žminj 10 K; Tarok, Pazin 4 K; Posuđilnico, Volosko 400 K; Činovnička zadruha, Varaždin 20 K; Trzaska Posuđilnica u hraničnicu, Trsat 200 K; N. N. po gosp. Jerneja Pinter, Trsat 50 K.

Za Djacki Dom: Gospodnjica Bazilija Francetić, Baška 10 K; Seoska blagajna za srednju i zajmove, Punat 25 K; Fr. Žic, župnik, Punat 5 K.

Najljepša hvala darovateljima!

Proslava 100-godišnjice Vrazove u Pazinu. Hrvatska Citaonica u Pazinu proslavit će 18. lipnja stogodišnjicu Vrazova rođenja. Poznati zagovornici hrv.-slovenske užajamnosti Dr. F. Ilesić oběćao je na toj proslavi predavati o djelovanju St. Vraza.

Proslijetom k slobodi. U našoj Istri imade još mnogo tamnih strana, kamo nije doprlo svjetlo proslijete. A narod bez proslijete i kulture ne može se gospodarski ni politički podići. Dužnost je stoga svih nas, da svojski podupremo postopeća proslijetna društva u njihovom djelovanju, da se zauzmemos za naš veći napredak u Istri.

Druga već godina teče, otkad je preuzeo akad. serijalno društvo "Istra" za zaduću, da prima svojim silama pripromego oko proširenja proslijete među istar. narodom. U ovo kratko vrijeme ustanovilo je sa svojim čednim dohodcima 6 pučkih knjižnica, držalo preko 20 predavanja i

pučkih zabava. U zadnje vrijeme odlučio je ustanoviti državnu knjižnicu, da pri pomognu velikom dijelu istar. državu u njihovoj izobrazbi i naukama, koje je naime radi svog stomačata prisiljeno, da veći dio godine protivi u svojim rođnim mjestima. U najnovije vrijeme radi se oko osnutka knjižnice u Kasteliru, Rijeci, selu, Fehljinu i putujuću knjižnice, a sve ovo izvršiti će se u skromim präzidentim.

U zadnje su vrijeme darovali društvo. Prva hrvat. štedionica, Zagreb K 50; blvši odbor profesorskog zboru za puč. predavanja u Pazinu K 55-65; M. Lukež K 5; Iv. Gršković, Zagreb 50, Delav. podporno društvo, Trsat 95 knjiga. Za državnu knjižnicu darovali su: Hrv. pedag. knjiz, zbor 8 knjiga, Jos. Mandić (Pazin), "Naslo Sloga" od g. 1887.—1906. Stari godišnjaci ovog lista od važnosti su za mladijih naraštaj s obzirom na upoznavanje našeg narodnog osvjećivanja i kulturno-gospodarskog napredovanja u Istri. Ali na žalost ne dobismo potpuno godišnjake, već u pojedinim godištima manjka po nekoliko brojeva. Umljavamo ovim putem, ako bi tko bio voljan, da nam odstupi dottiene brojeve uz odstetu, da nam se javi, da mu uzmognemo javiti, koje brojeve trebamo.

Kako već kazavmo čedni su nam dohodci, pa da uzmognemo uspješnije poradili na prosvjetnom poju istar. naroda, treba da budemo podupirani od naše javnosti. Darovatoljima se najtoplje zahvaljujemo.

Akad. serij. društvo "Istra", Pazin.

Porečki kotar:

Iz Sv. Lucije kraj Oprtalja nam piše, da ce se tamo dne 20. t. m. u 4 s. po p. obdržavati glavna skupština podružnice Sv. Ćirila i Metoda u školskim prostorijama uz obični dnevni red. Pozivaju se rodoljubi i prijatelji Družbe, da dodju mnogobrojni na tu skupštinu i da se upišu kao članovi u podružnicu.

Iz Ferenc kod Vižinade. Dne 8. t. m. obdržavala se je glavna skupština naše podružnice družbe Sv. Ćirila i Metoda za Istru, u kojoj bijaše raztumačen izvještaj o stanju iste podružnice. Zatim je progovorila naša učiteljica i držala malo govor u nauka kako se izjaviti morade naš narod u vrijeme popisa pučanstva, to jest kako bijaše prijavljeno u "Našoj Slogi" od 6. t. m. Zatim bijaše izabran novi odbor, u kojega bijaše izabrani sljedeći članovi: Ravnateljem Paval Beaković p. Antona (Felip), zamjenikom Mate Ferencem od Ivana (Krojač), tajnikom Viktorijom Petrović, učiteljicom Matu Beaković, trgovac, blagajnikom Anton Mekić od Jure, zamjenikom Ivan Beaković p. Ivana (Staniša).

Poslije skupština bio je družveni ple na kojem se je sakupilo za družbu za prvi put s našom skrabicom K 6-80, koji iznos se je položio u blagajnu naše podružnice. Zivilni darovatelji i zivila naša podružnice!

Koparski kotar:

Otvorene telefonske centralo u Butonu. Na 1. juna o. g. otvorili će se kod c. k. postanskog i brzojavnog ureda u Butonu javna postaja za telefonske razgovore koja istodobno služi kao mjesna telefonska centrala (za sada bez interurbanog spoja).

Uredovni satovi za spomenutu postaju (centralu) jesu isti kao i za brzojavnu službu.

Razne primorske vesti:

Odrožen obvod komisije. Javili smo u zadnjem broju, da će dne 27., 28. i 29. o. m. posebna komisija u občine Buzet, Čikat i Motovun radi uredjenja potoka i bojica uz rieku Mirnu i radi posuđmljenja susjednog im zemljista.

Danas nam je javiti, da će ta komisija na licu mjesna tekar dne 9. 10. i even-

tualno 11. juna i to rádi toga, što nijesu prisutstvovati i narodni zastupnici gg.

Dr. Laginja i I. Sancin, koji neki bi mogli u povo uvečanom dane, jer će dne 20. i 27. o. g. zasjedati u Poreču i kompromisna komisija, koja su članovi zastupnici Dr. Laginja i Sancin. Kod obodne komisije sudjelovat će dakle narodni zastupnici Š. Česar, Fr. Flego, Dr. Laginja, M. Mandić i I. Sancin. Osim njih doći će inženjeri vodogradnjevnog instituta u Beljaku, jedan član zem. odbora, jedan članak i komisija na mjestu te valjda gg. načelnici interesiiranii občina.

Kako se pravodno dijeli zemaljski novac u Istri. Zemaljski odbor u Poreču doznačio je da zemaljske blagajne slijedećim obrtnim i delavskim školama u Istri ove podršpe: Talijanskoj školi u Izuli za godinu 1910. podporu od K 1400, talijanskoj školi u Kopru K 1200, talijanskoj školi u Puli K 4000, talijanskoj školi u Poreču K 1000 a hrvatskoj delavskoj školi u Kastvu K 1400.

Primili su dakle zemaljske podršpe talijanske strukovne škole u svemu K 7600 a jedna hrvatska semih K 1400. Za Talijane je dakle u toj struci izdano iz zemaljske blagajne 6200 K više nego li za Hrvate i Slovence. E, vidi se, da su Talijani u Istri postali prema nam pravedniji odkad se radi na narodnom kompromisu!

Edučun i razdloba prihoda poslije najvećeg plesa našo mladeži u Tratu na korist slovensko i hrvatsko "Družbe sv. Ćirila i Metoda". U sredu dne 11. o. m. sastao se je odbor našo mladeži za priredjenje velikog plesa u Tratu na korist naših "Družbi" da položi račun i da razdile čisti prihod. Blagajnik g. V. Trnović izvjestio je, da je bilo kod plesa čistog prihoda K 7.587-07. Slovenski članovi odbora zamolili su hrvatske drugove, da bi se od te svote, obzirom na velike potrebe u školske svrhe za tršćanske Slovence zadovoljili Hrvati sa 2000 K a ostalo, da bi pripalo Slovenskoj "Družbi" za počeku školu kod Sv. Jakova u Trstu. Hrvatski članovi odbora gg. Dr. Rismundo i Dr. Stanger preporučili su svojim drugovima britavu, te bijaše ista jednoglasno uslišana. Za ustrojenje hrvatske pučke škole u Trstu ostalo je dakle od plesa čistih K 2000. Hrvatima se je zahvalio odbornik Dr. Rehar srdačno na tom susretanju.

Iz nastavnoga odbora carevinškoga vjeća. Taj odbor obdržavao je zadnje doba tri sjednice u kojih je razpravljao o predlogu poljakačkoga zastupnika Tomasevskoga, da se ustanovi školsko vjeće kod ministarstva bogoslužja i nastave. Od zagovornika toga predloga svaki je odnosnomu školskomu vjeću drugu zadaću namjenjivao. I to je glavni razlog, s kojega nebijaju predlog prihvatan. Prihvatan pak bio je predlog, da ministarstvo bogoslužja i nastave sačuva anketu, u kojih nek se razpravljaju pitanja nastave, škole i školnika. Bio je prihvatan također predlog, da se u ministarstvo bogoslužja i nastave neuzima toliko pravnički koliko do sad, već da se više uzme u obzir stručnjake, i da se ih ministarstvu nesmaju dodjeljuju nego u stanje činovnika ministarstva uvrštaša.

Pokrajinsko društvo državnih činovnika na pogodbu u Trstu držati će dne 25. svibnja tek. god. u 8 sati posle podne u dvorani "Društva državnih poslužnika", ulica Barriera vecchia br. 8 izvanrednu skupštinu sa slijedećim dnevnim redom:

1. Službena pragmatika i naša uređenje.
2. Eventualia.

Almanak "Jeku". Jugoslavenski izseljenici u republići Argentini priređuju u počast stogodišnjice oslobođenja Argentino almanak "Jeku", u kojem će biti oslikana i opisana Argentina i hrvatsko zemlja. Djelo izlazi na hrvatskom i španjolskom jeziku kao divot-izdanje, te obuhvaće 500 stranica

sa 250 slikama, a sadržaj mu sastoji iz raznih članaka, pričovješta, pjesama, životopisa uglednijih Hrvata u južnoj Americi, upute za izseljenike i drugog prigodnog građiva. Cijena je broširanom izdanju dol 450, a fino uvezanom dol. 650. Od svakog prodanog primjerka namjenjeno je 50 centa "Družbi sv. Ćirila i Metoda za Istru". "Mater. Rieč" iz Rosario de Sta. F. javlja, da će se sa razatuljanjem almanaka odpočeti ovih dana.

Zanimljiv je u današnjem broju našeg lista iskaz srca od Samuela Heckscher sen. u Hamburgu. Ova kuća je radi brze i točne isplate dobivenih iznova ondje i u okolini zadobila takav glas, da i na ovom mjestu upozorujemo svakoga na današnji oglas.

Br. 740.

Natječaj.

Raspisuje se natječaj na mjesto općinskog liječnika za mjestnu općinu Punat sa sjedištem u Puntu.

Godišnja plaća je K 3000, te će liječnik dobiti stan u naravi.

Za liječenje bolestnika bira takse, fiksirane u § 10. i 80. organičkog pravilnika.

Za liječenje bolestnika izvan okružja, od 2 km. od sjedišta, pripada liječniku prijevođaču od 64 fl. po km. (tour-retour) u ime putnog troška na nekoliko putevima, a na kolnim 40 fl. po km.

Zahtjeva se: usposobljenje u sveukupnom liječništvu, austrijsko državljanstvo i poznavanje hrvatskog jezika.

Liječnik će držati liječnički ormari, ako mu to dovolji politička oblast.

Cim općinski liječnik postigne desnitivnost imade pravo na mirovinške doznake za sebe, udovcu i srođad polug zakona od 12./VIII. 1907. br. 42 l. p. z.

Drugi uvjeti razvidni su u organičkom pravilniku u ovom uredi.

Molimo u redu opremljene prima potpisano do 30. lipnja 1910.

Nastup je služba 1. kolovoza 1910.

Glavarstvo općine.

PUNAT, dne 11. svibnja 1910.

Načelnik: F. Orlić.

Liječnik za očne bolesti

Dr. J. Ožbolt

blvši liječnik i operateur na bečkoj klinici Prof. Fuebla ordinira u svom ambulatoriju na Rieci (Fiume) Piazza Andrassy N. 2, II. kat. od 10—12; 3—4.

Području u glasoviru, pjevanju, teoriji harmoniji itd. daje vrstan kapelnik i skladatelj.

Pobježe upute u tiskari
Laginja i drugi, Via Giulia br. 1.

Lahka zaslužba za svakoga

4 do 10 kruna na dan
prodajom robe za svakoga neophodno po-
trebito. Poslajte Vašu adresu uz 75 para u
markama i primit ćete uzorak i cienik.

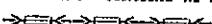
Firma F. P. 160

Bec, VII. Marijhilferstrasse 76.

PEKARNA

LJUDEVIT DEKLEVA

Vla Campi Marzio br. 5 - Podružnica Via Lissa br. 7.

Prodaja svježeg kruha tri puta na dan.

Direktna poslužba u dom i u javne
lokale.

Prodaja svakovrstnog brašna iz
najboljeg mlinia po dnevnoj cijeni.

Poslužba brza i točna.

Najveći zgoditak	ISKAZ	Oabilitka garantira
ev.		
600,000 Maraka	SREĆE	država

Poziv na učestvovanje

u raznim dobitelima velike novčane lutrije, za
kojoj jamči država Hamburg, u kojoj se mora
sigurno dobiti

9 millijuna 841,476 Maraka.

Najveći zgoditak u najesnijem slučaju

600,000 Maraka

odnosno:	Glavni dobitnik po
Maraka 560,000	Maraka 300,000
550,000	200,000
540,000	100,000
530,000	60,000
520,000	30,000
515,000	15,000
510,000	10,000
505,000	5,000
365,000	30,000
360,000	20,000
362,000	15,000
	10,000

i t. d.

U svemu sadržaju lutrije, koju nastoji od
7 razreda, 100,000 srećki sa 49,403 dobitaka
i 8 premilini, tako da skoro
potrošen svih srećki sigurno mora dobiti.

Dobitelj raču na razred do razreda i na ve-
ćel dobitak 1. razreda iznosi ev. M. 50,000
a noći 7. razreda ov. M. 600,000.

Uredljiva cijena srećka 1. razreda iznosi za

čela srećka	pol srećka	četvrt srećka
M. 6 (K 7)	M. 3 (K 3-50)	M. 1-50 K 1-75

Uredovni sa državnim grubom providnjim naći
luti e. Iz kojeg se vidi ulosko za silećeđe ra-
zrede kao i točan izlaz dobitnika. Šaljen na želju
unaprijed budžetu i franko.

Svak sudsionik dobitje službeni prikaz vučenja
odmah iz vratila.

Dobitelj bit će isolacioni odlah u jamstvo
države. Naručbu molim odmah, a najkasnije do

2. Junija.

Samuel Heckeher seur, Bankačkih 35.

odje brezat
Naruhcanča na gosp. Samuel Heckeher seur,
N. 1153, Banka, Hamburg 80.

Poslajti mi: cijelu srećku u M. 6. — (K 7.—)
pol : h. — (K 3-50)
četvrt : h. — 1.50 (K 1-75)

Naslov:

Iznos primato u priliku dozvanečnom
izvođilo podignuti pouzećem { Prekrilje one
ko je se ne po-
tiskuje.

ZASTUPNIKA

za rasprodaju podstavaka za razglednice i
vrćice od papira traži
Franjo J. Šašek, Plzenj (Česka).

Nikada više!

nudu mijenjati sapun odakad
rabim Bergmannov Stecken-
pferd-Lilienmilch-sapun
(marka Steckenpferd) od
Bergmann Co., Telcschen
n/Erlbe, jer ovaj sapun je
dugo čuva kožu od sunčanih
piega i uzdrage lepota, me-
kanu i nježnu put.

Komad po 80 para dobitva
se u svim pekarima, dro-
gerijama i dućansima parfu-
merijama.

Austro-Hrvatsko parobrodarsko društvo na dionice u Puntu.

Plovitveni red vrijedi od 1. maja 1910. do oproziva.

Pruga: Rijeka-Punat.

SVAKI dan	ODL. i DOL.	Postaje	DOL. i ODL.	SVAKI dan
prije podne				po podne,
6.—	odl.	V PUNAT	dol.	4.60
5.15	dol.	Krk	dol.	4.85
6.25	odl.		dol.	4.25
6.10	dol.	Glavotok	dol.	8.40
6.15	odl.		dol.	8.35
6.16	dol.	Malinska	dol.	9.05
6.65	dol.		dol.	2.55
7.40	dol.	Omisalj	dol.	2.10
7.45	odl.		dol.	2.—
8.45	dol.	R I J E K A	dol.	12.55

Uvjetovali pristajano u Njivicama.

Pruga: Baška-Rijeka.

SVAKI UTOK CATV. CETV. NEDJELJE	ODL. i DOL.	Postaje	DOL. i ODL.	SVAKI POPODNE SRJEDNJI SUBOTU
prije podne				po podne,
9.40	dol.	V Baska	dol.	6.10
4.50	dol.	Punat	dol.	5.—
8.45	dol.	Rijeka	dol.	12.55

Uvjetovali pristajano u Staroj Baški.

Pruga: Rijeka-Opatija-Rab-Nerezine.

UTOK PETAK	ODL. i DOL.	Postaje	DOL. i ODL.	SVAKI SRIJEDNJI SUBOTA
prije podne				po podne,
7.20	odl.	V RIJEKA	dol.	4.15
7.45	dol.	Opatija	dol.	8.40
8.	dol.		dol.	8.80
9.20	dol.	Bell	dol.	2.10
9.30	dol.		dol.	2.—
10.20	dol.	Merag	dol.	1.10
10.40	dol.		dol.	1.—
11.10	dol.	Krk	dol.	12.30
PP podne				12.20
12.40	dol.	Baškanova	dol.	10.50
1.—	dol.		dol.	10.40
8.—	dol.	Rab	dol.	8.40
8.31	dol.		dol.	8.80
8.15	dol.	Veli Lošinj	dol.	6.45
8.25	dol.		dol.	6.36
8.35	dol.	Mali Lošinj*	dol.	6.25
8.45	dol.		dol.	6.16
8.50	dol.	NEREZINE	dol.	6.80

* Luka Sv. Marija.

Uvjetovali pristajano u Puntu i Loparu.

Brza pruga: Rijeka-Opatija-Rab
i natrag.

SVAKI ČETV.	ODL. i DOL.	Postaje	DOL. i ODL.	SVAKI ČETV.
prije podne				po podne,
7.20	dol.	V Rijeka	dol.	7.60
7.55	dol.	Opalija	dol.	7.15
8.—	dol.		dol.	7.01
8.15	dol.	Lovran	dol.	6.50
8.20	dol.		dol.	6.40
12.—	dol.	Rab	dol.	8.—

Ravnateljstvo si pridržaje pravo — prema okol-
nostima — promjeni plovitvenog reda.

Ustanovljena 1891.

ISTARSKA POSUJILJNICA

registrana zadruga na ograničeno jamčenje
Vlastita kuća (Narodni Dom)

Podružnica u Pazinu.

Daje hipotekarne i mjenbehe zajmove i
uz mjesecnu otplatu te prima uloške,
koje ukamaćuje uz

4 1/2 %

čisto bez ikakvog odbitka.

Ustanovljena 1891.

Najzdraviji napitak

jesu svjetski znameniti bezalkoholni

Maršnerovi pjeneći limunadski bonboni
(od kupine, citrona, jagoda, trešnja) iz kojih se pripreduje za-
močiti osvježujući bezalkoholni napitak.

Jedini pravi sa
ovim zaštitnim
znakom.

Jedini pravi sa
ovim zaštitnim
znakom.

Dobiju se posvuda, gdje su postavljeni sa zaštitnim znakom, kojim jo obilježen
svaki pojedinačni bonbon.

LU-SIN, parfum de la KLAIRON, mojstirilišni pastoši novo dobro, BOUCHÈTES
A LA REIN, PEPPERMINT-LOZENGES. Sve vrste mješavini čokolade, za
kuhanje i blagojanje, Izvrine vratil i načinljivo, nudja.

Prvo češko dioničko društvo tvornica za orientalske poslasticice i čokolade u Kral. Vinohradu
prije A. MARŠNER.

Skladišta: Ferdinandova ulica (Platz), Vaclavské nam. (proti Primasum),
BR VI, Theobaldgasse br. 4.

NOVO!

HOTEL ELISABETTA

PULA, via Arena br. 1. Vlasnik: Frane Barbalić.

sasme nanovo i moderno uređen, sa lepim i zračnim sobama, opre-
mjenim sasme novim pokućtvom i posteljinom.

Sasme u blizini parobrodarske stanice, postaja tramvaja, blizu
kolodvora.

Poslužba brza i točna, cene vrlo umjerenе. — Ulas u ulicu
Arena br. 1 i sa restauracije piazza Ninfa br. 1, vlasništvo istog
gospodara.

Preporuča se našem občinstvu uz geslo: SVOJ K SVOMU!

Zahajte u lijepo uređeni

cijenik sa kolendarom 1910.

"Narodne tiskare" LAGINJA i DR., Pula